

Sygn. akt II Cz 899/17

POSTANOWIENIE

Dnia 26 września 2017 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy II Wydział Cywilny Odwoławczy
w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Piotr Rajczakowski

Sędziowie: SO Aleksandra Żurawska

SO Agnieszka Terpiłowska

po rozpoznaniu w dniu 26 września 2017 r. w Świdnicy na posiedzeniu niejawnym zażalenia uczestnika postępowania (...) na rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zawarte w pkt II postanowienia Sądu Rejonowego w Wałbrzychu z 9 czerwca 2017 r., sygn. akt VIII Ns 29/15, w sprawie z wniosku M. W. przy udziale (...), (...), H. M., (...)K. M. i M. D.

o rozgraniczenie nieruchomości

p o s t a n a w i a:

oddalić zażalenie.

(...)

UZASADNIENIE

Zaskarżonym orzeczeniem zawartym w pkt II postanowienia z 9 czerwca 2017 r., Sąd Rejonowy zasądził od uczestników postępowania (...) i K. M. w równych częściach na rzecz wnioskodawczyni M. W. koszty postępowania oraz obciążył ich w równych częściach kosztami sądowymi (wydatkami związanymi ze sporządzeniem opinii biegłych), pozostawiając ich szczegółowe rozliczenie referendarzowi sądowemu. Jako podstawę rozstrzygnięcia podano art. 520 § 3 kpc w zw. z art. 108 § 1 kpc i art. 13 § 2 kpc wskazując, że toczące się przed Sądem postępowanie jest w rzeczywistości konsekwencją zachowania uczestnika K. M. i (...) którzy nie usprawiedliwili swojej nieobecności przy czynnościach ustalania przebiegu granicy wykonywanych przez geodetę 10 kwietnia 2014 roku, działającego w ramach administracyjnej części postępowania rozgraniczeniowego. Konkluzje powołanego w sprawie geodety zasadniczo pozostawały zbieżne z opinią biegłego, a przez to niniejsze postępowanie nie musiałyby mieć miejsca, gdyby doszło do stawiennictwa tychże osób i ich przedstawicieli. Wobec tego Sąd Rejonowy przyjął, że interesy uczestników postępowania były sprzeczne.

W zażaleniu na powyższe rozstrzygnięcie uczestnik postępowania (...) zarzucił naruszenie art. 520 § 3 kpc, poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że postępowanie uczestnika było na tyle niesumienne i oczywiście niewłaściwe, że uzasadniało zasądzenie zwrotu kosztów na rzecz wnioskodawczyni oraz obciążenie go kosztami sporządzenia opinii w sprawie, gdy wydane w jego toku postanowienie kończące postępowanie jest zgodne z interesem wszystkich uczestników i okoliczność ta winna skutkować równym obciążeniem ich kosztami. Mając na uwadze powyższe względy, skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia w pkt II i ustalenie, że każdy z uczestników ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie oraz nakazanie stronom poniesienia kosztów sądowych związanych z pozyskaniem opinii biegłego w częściach równych.

Sąd Okręgowy zważył. Zażalenie podlegało oddaleniu. Zgodnie z treścią powołanego przez Sąd Rejonowy art. 520 § 3 kpc, jeżeli interesy uczestników są sprzeczne, sąd może włożyć na uczestnika, którego wnioski zostały oddalone lub odrzucone, obowiązek zwrotu kosztów postępowania poniesionych przez innego uczestnika. Przepis powyższy stosuje się odpowiednio, jeżeli uczestnik postępował niesumiennie lub oczywiście niewłaściwie. Sformułowanie zawarte w zdaniu drugim powołanej regulacji w konsekwencji oznacza, że przepis ten ma zastosowanie również wtedy, kiedy interesy uczestników nie są sprzeczne, zaś "niesumienne lub oczywiście niewłaściwe" postępowanie uczestnika oznacza przyjęcie zasady zawinienia, obowiązującej w procesie (art. 103 § 1 kpc; zob. Zieliński, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, wyd./el. Legalis 2017) oraz pozostaje niezależne od wyniku postępowania. Ocena tych zachowań należy do sądu i uważa się, że może dotyczyć wszystkich działań (zaniechań) naruszających normy procesowe zawierające nakaz bądź zakaz. Taka sytuacja, w ocenie Sądu Okręgowego, zaistniała w rozpoznawanej sprawie, co skutkowało koniecznością obciążenia tylko części uczestników kosztami. Zauważyć bowiem należy, że niniejsze postępowanie sądowe zostało wszczęte w wyniku decyzji Wójta (...) wydanej na podstawie art. 34 ust. 2 ustawy z 17 maja 1989 r., - Prawo geodezyjne i kartograficzne (tekst. jedn. Dz. U. z 2016 r., poz. 1629). Do tego dokumentu przedłożono opinię uprawnionego geodety (k. 18), dotyczącą rozgraniczenia przedmiotowej nieruchomości, w której to wyraźnie wskazano, że przedstawiony tam sposób przebiegu granic zgadza się ze stanem spokojnego użytkowania i jest akceptowany przez wszystkie obecne osoby, które stawiły się na wezwanie. Nie stawił się zaś przedstawiciel (...) w W. oraz uczestnik K. M.. Skutkiem takiego przebiegu postępowania było przekazanie sprawy do rozpoznania Sądowi Rejonowemu. W wyniku zobowiązania do ustosunkowania się do wniosku o rozgraniczenie nieruchomości, Starostwo Powiatowe przesało pismo (k. 82), w którym to jedynie stwierdziło, że do zawarcia ugody nie doszło, a zatem sprawa musiała być przekazana do rozpoznania sądowi powszechnemu. Pismo to nie zawierało natomiast jakichkolwiek merytorycznych treści dotyczących konkretnie samego rozgraniczenia. Następnie, pomimo wezwania z zaznaczeniem obowiązkowego stawiennictwa pod rygorem pominięcia dowodu z przesłuchania, na posiedzenie w dniu 20 maja 2016 r. (k. 166) nie stawił się przedstawiciel reprezentujący (...) Taka sama sytuacja miała miejsce w dniu 14 czerwca 2016 r., tj. przy przeprowadzeniu dowodu z oględzin nieruchomości przez Sąd (k. 191), a także w trakcie posiedzenia w dniu 8 lipca 2016 r. (k. 214) i oględzin nieruchomości dokonanych przez biegłego sądowego, któremu zlecono sporządzenie opinii, pomimo wysłanego zawiadomienia (k. 251 odw. i 258). Uczestnicy postępowania również wobec doręczenia odpisu opinii i zobowiązania do ustosunkowania się do jej treści (k. 321) pozostali de facto bierni. Uczestnik K. M. nie udzielił jakiegokolwiek odpowiedzi, zaś pełnomocnik (...) pismem procesowym z 12 stycznia 2017 r. poinformował, że nie zgłasza zarzutów do opinii (k. 329). Żaden z nich nie stawił się też na kolejnym posiedzeniu 24 lutego 2017 r. (k. 356). Z tych względów, nie ma żadnych podstaw w faktycznym przebiegu postępowania argumentacja zawarta w uzasadnieniu zażalenia, jakoby to uczestnik (...) brał udział w posiedzeniach, skoro pełnomocnik stawił się jedynie na ostatnim z nich, tj. 9 czerwca 2017r., a jego działania sprowadziły się do „pozostawienia decyzji do uznania sądu”. W toku postępowania złożył zaś jedno pismo procesowe. W konsekwencji, żądanie wnioskodawczyni zostało uwzględnione w niemal identycznej treści, jak było to proponowane jeszcze w „administracyjnej części postępowania”. Bierna już wtedy postawa uczestników K. M. (którego jedynym działaniem było stawienie się na posiedzeniu w dniu 20 maja 2016r.) oraz (...) spowodowała, więc konieczność przeprowadzenia postępowania sądowego, co wiązało się z zbędnym zwiększeniem kosztów i rozstrzygnięciem sprawy dopiero po ponad 3 latach od jej rzeczywistego wszczęcia. Z tych względów zasadnym było obciążenie właśnie tych uczestników kosztami postępowania, a w tym skarżącego, a jego odmienne stanowisko, z wyżej wskazanych przyczyn, nie ma żadnego uzasadnienia.

Mając na uwadze powyższe względy Sąd Okręgowy, na podstawie art. 385 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc i art. 13 § 2 kpc, orzekł jak w postanowieniu.

(...)